

MELDING OM ORIENTERENDE PRØVE MED KUNSTIG TØR KING AV RÅ STRØTORV PÅ VIKEID, SORTLAND HERRED

Som et ledd i en del undersøkelser Det norske myrselskap har utført med tørking av strøtorv på Vikeid, jfr. Medd. fra D.N.M. nr. 1, 1960, ble det sommeren 1962 også prøvd *kunstig tørking* av rå strøtorv som klomp. Prøven ble foretatt i tiden 13/7—3/8 i et *grastørkeanlegg* montert i et nybygd sauefjøs på Vikeid, Landbruksteknisk institutt, avdeling Nord-Norge. Prøven hadde også til hensikt å gi en orientering om mulighetene for å utnytte tørkeanlegget til andre formål, i dette tilfelle altså til tørking av torv.

Tørkeanlegget er bygd etter systemet med tørkerist (spaltegolv) og hovedkanal med propellvifte. Fra hovedkanalens bunn presses luften direkte inn under spaltegolvet, slik at dette virker som tørkerist. Vifta er plassert i enden av hovedkanalen, som munner nordvendt ut i fri luft. Tørkemethoden er således basert på at uteluft blåses gjennom det materiale som skal tørkes. Luften tilføres ikke annen varme enn den som utvikles i vifte og motor. Viftas diameter er 90 cm og den elektriske drivmotor 7.5 HK. Kapasiteten oppgis til 25 000—30 000 m³ luft pr. time.

På tørkeristen som var 40 m², ble det lagt inn 20 m³ kvitmose-torv av omdannelsesgrad H2—H3 som klomp. Torva var ikke for-tørket og ble lagt inn umiddelbart etter stikkingen. Torvdimen-sjonene var ca. 25×25×10 cm, og vanninnholdet omkring 90 %. Torva ble lagt flatt, men stablet slik at det ble en del luftrom mellom de enkelte lag av torv.

Værforholdene er av de avgjørende faktorer for et godt resultat av kunstig tørking etter denne metode, idet høy utfuktighet og lav temperatur nedsetter luftens tørkeeffekt. Det ble derfor utført noen observasjoner vedrørende temperatur og luftfuktighet i prøve-perioden. Målingene viser at de fleste dager varierte den relative luftfuktighet kl. 08.00 mellom 80 % og vel 90 %. Kl. 19.00 var den oftest noe lavere, men bare i få tilfelle kom den ned i ca. 60 %. Morgentemperaturen i perioden varierte fra 5° C til 11° C, og aften-temperaturen (kl. 19.00) varierte mellom 8.5° C og 13.5° C. Stort sett må således værforholdene karakteriseres som dårlige for kunstig tørking.

I perioden var det også mange regnværsdager og mye skyet vær. På dager med regn eller særlig høy luftfuktighet, var vifta ikke i gang.

I prøveperiodens 20 dager var vifta i gang ca. 125 timer. Etter en ukes forløp kunne en ikke finne at torva var tørket nevneverdig. Bestemmelse av vanninnholdet med LTI-vaprometer i en torvprøve, viste 89.1 % vann. Men det kan nevnes at den torva som lå øverst og ytterst i tørkeanlegget, var tørket noe mer enn analyseprøven.

I slutten av perioden ble det tatt ut 2 prøver til vannbestemmelse. Resultatet ble 86.0 % og 87.5 % vann.

Det er mulig at tørkeresultatet hadde blitt bedre ved å nytte en annen stabling av torva, f. eks. reising i stedet for flatt utlegg.

Det regnes vanligvis med — under gunstige værforhold — at det må blåses inn 1 m³ luft for å dunste bort 1 gram vann i gras. Prøvepartiet med torv inneholdt som nevnt ca. 90 % vann, hvilket blir omkring 15 000 liter. Med en kapasitet på 30 000 m³ luft pr. time ville det, selv under gunstige værforhold, ikke kunne fjernes mer enn 3 750 l vann i de 125 timer vifta var i gang. Torv har også mye tettere lagring enn gras, hvilket bidrar til å nedsette tørkeeffekten.

Prøven viser at det neppe er regningssvarende å tørke rå strøtorvklomp i vanlig grastørkeanlegg under dårlige værforhold på Vikeid. Selv under de gunstigste værforhold vil en anta at det først kan bli aktuelt å prøve kunstig tørking etter at torva er fortørket ute, f. eks. ned til 50 à 60 % vann.

Per Hornburg
(sign.)

Kristian Lockert
(sign.)

ARSMELDING FRA TRØNDELAG MYRSELSKAP 1962

(59. arbeidsår).

Medlemstallet har i 1962 vært 86 årsbetalende og 13 livsvarige, tilsammen 99 medlemmer.

Som tidligere år er Meddelelser fra Det norske myrselskap tilsendt medlemmene gratis.

I beretningsåret har selskapet mottatt som bidrag fra Sør- og Nord-Trøndelag fylker kr. 2 000.00, fra kommuner kr. 1 575.00 og fra banker kr. 250.00. Styret vil herved få uttale sin beste takk for disse bidrag.

Samarbeidet med Det norske myrselskap fortsatte i 1962, og det ble foretatt myrinventeringer på Frøya i Sør-Trøndelag. Det ble i alt funnet 6700 dekar myr, derav 3500 dekar i Sør-Frøya og 3200 dekar i Nord-Frøya. Resultatet av undersøkelsene på Frøya vil bli publisert i Meddelelser fra Det norske myrselskap.

I Sør-Trøndelag er tidligere herredene på Hitra undersøkt, og planen er at en skal fortsette myrundersøkelsene i Sør-Trøndelags kystherreder.

Det er i 1962 i samarbeid med Det norske myrselskap også foretatt myrundersøkelser i Lensvik herred. Dessuten har formannen og sekretæren foretatt befarings av myr i Klæbu herred.

Selskapets styre har i 1962 vært følgende:

Formann: Landbrukskjemiker O. Braadlie, Trondheim.

Varaformann: Forsøksleder H. Hagerup, Mære.

Styremedlemmer: Fylkeslandbrukssjef M. Sjøgard, Steinkjer.